

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

UKA 2024/13
24. september 2024

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik kiisalu sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguissamut Inatsisartut inatsisaat

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Ilanngaatit tamarmik peerneqarniarlik! Akileraarutip procentia apparneqarniarli!

Malugineqarsinnaareersimassooq aningaasanut inatsisissatut siunnersuut siullermeerneqarmat Atassummiit qanoq nassuiaateqarsimanersugut.

Tassalu uagut Atassummi flat tax eqqukkusupparput sulisinnaasut suli sulilluarnersinnaaqqullugit.

Ullumikkut akileraartarnermut aqutsisoqarfik allaffissorneranut sulisoqarneranullu ukiumut kr.80mio pallipjaarlugit atortarpagut, tassani suliani annertungaatsiartuni ilaapput ilanngaatigineqarsinnaasunut allaffissornikkut suliaqutaasut arlariippassuit, inuimmi nalunaarsorneqartarput nalinginnaasumik isertitalittut inissimasuunersut, annertuumik erniatigut akilersugaqartutut inissimasuunersut, ataasiakkaatut nammineerluni suliffeqarfeeraatilittut ingerlasuunersut allarpassuillu. Tamassuma allaffimmi ataasiinnaanngitsumik sulisoqartariaqarneq pilersippaattaaq, innuttaasut siorapalummiit ittoqqortoormiit tikillugit ataasiakkaarlugit tamaasa sumi inissisimassaneri isertitaqarneri aallaavingalugit inississorneqartarmata.

Flat tax eqqunneqarneratigut tamakkua pisariaarussarneqassapput, uanilu maanna inatsisissami suli annerungaartumik allaffissornikkut malitseqarnissaattaaq naatsorsuutiginnarneqarsinnaavoq, tassami ukiut tamarluinnaasa inuit isertitaat aallaavigalugit naatsorsuisarnissaat inaarummik naatsorsuutit aallaavingalugit inississorneqartussaasalertussaassammata.

Illunittaarlu inaarummit naatsorsuutit ammaqpinneqartariaqalersimappata ukiormi akileraarfiusimasumi kukkusumik nalunaarsorneqarsimallutik, kingumoortumik akilingassanngortoortarsinnaanissaat ilanngaatigereertoorsimasat naatsorsuinerliorsimanermi inaarummilluunniit naqqiusioreernermi inummut akileraartartumut tunnerlussinnaammat.

Ersinngiusattumik isertitat malillugit akileraartussaataaneq aallaqqaammut eqqunneqarpoq 2019-imi qiningaaffiup siuliani naalakkersuisooqatigiisimasunit. Atassummiillu tamanna annertungaatsiartumik uparuarnikuuarput, innuttaasut isertitaat malillugit akileraartitsineq isertitaqarnerulernissamut aqqummut qaqerusunnermillu sinnattoqalernissamut sinnassaataasutut isigigatsigu.

Maanna tamanna sakkortunerungaalerlugu suli eqqunneqartussanngorpoq, isertitakinnerpaaniit akunnattumik isertitallit ilanngullugit toqqaannartumik akileraaruttaat agguaqatigiisillugu annertoourujussuarmik appariaateqartinneqartussanngorpoq.

Aappillarissumik politikkeqarnerat naalackersuisut tassani annertuumik nuivoq.

Inuit soorunami kaasarfimminnut annerusumik isertoqarnissaat Atassummiit aporfissaqartinngilarput isumaqatigalugulu, aqquilli allat atorlugit.

Soorlu aningaasanut inatsisissap eqqartorneqarnerani nassuiaripput, flat tax-ip eqqunneqarneratigut, innuttaasut akileraartartut akunnattumik isertaqartuusut qanoq annertutigisumik pinnataqarsinnaagarluarnerat periuseq oqinnerpaaq eqqunneqarpat, tassani ilaatigut allaat taallugu maanna periutsimit atorneqartumi periuseq innersuussutigisarpud atorneqarpat kr.40.000 sinnerlugu pinnataqartoqarnerusinnaasoq, innuttaasut 82%-ii kisimik pinnatik 100%-iili pinnassapput.

Akileraarutit sippuutaanik utertoorusulluni maanaannaq suliunnaartarnerit flat tax-imi periarfissaanngillat, ukiup qaangiuttup ingerlanerani taperujussuarsinnaanerit periarfissaanngillat, ila oqinnerorpalukkaluassusia tusaallugu ilaa.

Assersuutissaqqissoq tassaavoq Atassutip isumaani, akileraarut assersuutingalugu 30%-imut inissinneqarsinnaasoq, tassanilu assersuutitut ilanngaait tamaasa peerneqareerneranni 26-27% angullugu apparneqarsinnaappanngooq, tassannga 3-4% taanna peqqinnissaqarfitsinnut immikkut illikatinneqassasoq, taamaalilluni appaataasinnaasoq tamakkinngikkaluarlugu appartinneqassasoq, taakkua procentit pitutamik peqqinnissaqarfitsinnut inissinnerisigut.

Sulinermut ilanngaait qaffassarneqarneratiguttaaq ernummatitta ilagisaat ilaat tassaavoq, maanna imannak aningaasat illikartinneqarneratigut, innuttaasut akiitsuinut matooraatissatullusooq annertuumik isumalluutaatinneqartussanngussasut. Taamaalilluni sunniuteqarnissaa ilarpassuinut annerusumik qularnareerluni.

Akiliisitsiniartartoqarnerliuna eqiterullugu ilineqarsimanagera kukkunerit annertuut ilagigaattaq, inuit sumiiffippassuarni maanna nakkutigineqaratik qernertuliorsinnaanerit ammaanneqarnikuuvoq kommuninit akiliisitsiniartartoqarneq peerneqarpat.

Qernertuliornerli kisimi qaffaateqaannarani, aammattaaq innuttaasut pisortanut akiitsui ingasattorsuarmik ukiut tamarluinnaasa qaffariaateqartalersimammata, tamanna takussutissiiginnarporaasiit, Atassummi ukiorpanngortuni mianersoqqussutigiuartarsimasaraluarput, tassalu eqiterussinerujussuaq qitiusunngorsaanerlu iluatsinngitsut.

Danmarkimi pissutsit nuannaartoriunnaalaarallartigit, allaat akileraartariaasiat massakkut Naalackersuisutta eqqunniarsarilermassuk. Uagutsinnut tulluurtumik akileraartarneq ilusilersortariaqarparput.

Eqiterussinermimi iluatsinngitsut annersaat tikkuarneqarsinnaasut tassaapput kommunerujussuit, kommunerujussuit tassa! Inuit qanimut oqartussaaqataarusupput, tamannalu maqaasivaat.

Taamatut oqaaseqarluta, Atassummiit inatsisissatut siunnersuut itigartinneqassasoq innersuupparput.